

Augusztus 23 irodalmunkban

Költőink népünk új életéről

Hazánk felszabadulása új, páratlan távlatokat nyitott költészetünk előtt is. Legnagyobb költőink haladó hagyományait követve, országunk öntudatos tollforgatói a nép, a haladás ügyének szolgálatába állították tehetségüket. A szocialista-realista művészet elveitől vezettetve, költőink ihletett szavakkal énekelték és éneklék meg hazánk felszabadulását, népünk új, napfényes életét, azt a mindennapos, láradhatatlan és önfeledő harcot, melyet a gyárak és laboratóriumok, a szántóföldek és üzemek szorgalmas dolgozói, pártunk vezetőségével, a szocializmus felépítéséért folytatnak.

Haza- és népszerűlet; felszabadítók, a nagy Szovjetunió iránti hűlé és ragaszkodás; a népek testvériségének gondolata; a béke ügyének szolgálata — ezek a magas szociális eszmék lelik a költőnk népünk szolgálatában, akik különböző nyelven, de egyazon esztétikai szolgálatban zengik új életünk dicsőítését.

SZASZ JÁNOS

Az első reggel

Az arsa szürke volt a portól...
Szólt, és mi álmunk szaván,
Az ébredő nap fel-felcsillant
sapkája vörös csillagán.

— Szabadok vagyok! Eljetelek Ném!
En értelek tán meghalok...
Mögöttem tankok dühöngtek,
s zúgtak a mászás motorok...

Nem, nem halt meg! E! Tudom: E!
Erdőt teremni vagy szánt a dombokon...
s itt járt velem az én hazámom,
ő védte s védte most is otthonom.

Itt él s mindenhol a világon,
hozzá szól az is, aki még ma rab.
De hűggya roppant erejére gondol,
jól tudja, hogy már holnapra szabad.

MAJTENYI ERIK

Kigyult a csillag

Kigyult a csillag, vörös csillaga,
hígyult a címerünk fölött.
Az egész ország ünnepöbe,
halászába, vassba öltözött.

Semmi se volt, ma minden van!
A roskadozó vén palánk
ledől sorompók ezre nyílt meg!
Be nagy vagy, boldog, szép hazánk!

Hol házhöz nem jutott az élő
és sírhoz nem jutott a holt,
ma tiéd mind e roppant térség,
s negyvenkét millióhold.

Koldusból oldtál birtokossá,
tűd a föld, a víz, a jog,
homokos, forró tengerparttól
a bérleg terjed birtokod.

Tekints most körül, hogy lemeried
végtelen, szép síkságait,
hícses bányái téged várnak,
kellenek most a karjaid.

Kell forró szíved, hogy szeressed,
hogy érte verjen szüntelen,
kell ifjúságod, hogy daloljon
a hegyléteken s a tengeren.

Es ajkad is kell, hogy dicsérjed
a pártot, népünk csillagát!
A párt szívében, erejében,
ott születet a te hazád!

SZÉKELY JÁNOS

ALKOTNI KELL

AMULVA NÉZEM: bárszony hátterem
Már izzanak a sugármarta sziklák;
De lenn a víz még zölden hempereg,
Még bóbiskol a szélárfeneget,
S rőt mezőket árnyak szigorítják.

Setét kucsma háztetők között
Villanyvilág hull sápadón az utra.
Egy autó bug restálván a fényt...
El-elborítja sugaras szemét
A szikla utak vak hullámvasutja.

VALTASRA JÖNNEK. Gépkocsi-deréknyi
Koránkelő, szikár bányászcsapat!
— Szép, komoly arcuk fürdetik a szélben,
Jönnek a gyorsan-változó vidéken
Sepprűké borkol sugarak alatt.

Tárnába szállnak fényre hezni mind
A tünynél alvó rögök fém-csúcsait.
Bs lám, amit a husz ember kivett:
Magasan kuszó pályán, tizenegy
Csúrkorgó csillat hordja vakulásig.

KOZZEJOK SZALOK. Kalapjukra hull
A sötétségnek egy-egy kék virága...
S amint a furó csőre elmerül
Az omlo rögben: markom ráteszül
Egy télen fekvő nagy pöröly nyakára.

Soder a munka. Erzem meztelen
Szép lényegét elembe bontakozni:
Teremtés ez, mely izzadván se rest,
Bs létrehozza azt, mit érdemes
Embervoltunkban többé sokszerezni.

Látom, tapintem, mint aprítja szét
A földtörténet tenger üledékét:
Fel, fel a fényre mindent, ami kell,
S mi fényre jutva maga is emell
Fel, fel a fényre mindent, ami érték!

MARIA BANNY

Es megláttuk a világot

Sebed oly mély volt s ösdöktől vérzett,
Úgy hittük, az a sors örök paransa,
Hogy sebed a vért szüntelenül ontsa,
Mint Prometeusz, meglátszott a végzett.

Oh emberiség, forró verejtéked
Gyümölcsöt mindig más szedte halomba,
Minden esoda és bíborsínú pompa
Bakódat ültette, soha téged.

S a kommunizisták szóltak: „Földünk kénesé
A népe csupán!” — s hittel harobantek,
Lehullt a rabdag bélyeje, bilincse

Es megláttuk a világot, a Rendet,
Fátyolos szemmel szemébe tekintve,
Amint szüzi jénységben felderengett.

Fordította MAJTENYI ERIK

BRONICA PORUMBACU

Ott voltam akkor én is

Ott voltam akkor én is. Nem hiányoztam én se,
de a roham örökre az életnek része.

Néptől nyüzsgött a nagy tér, szederjes volt az ég fent,
tenger tömeg morajlott, mint hogyha messzeség zeng.

Magasba tört dühöngő hulláma körülöttem,
mint köfálnak ha esattán és habja visszahökken.

A bronzszobornál álltam. Nem is: lent a tövében!
Hatalmas árcpatákat emelt a mén keményen.

Agaskodott a rész-ló két lába ott felettem,
mintegy a gát-törő düh láttára megmeredtem.

Ott voltam akkor én is. Nem hiányoztam én se.
Géppuska-závarzatnak hallatszott csettenése,

de el nem üzött. Némán a sor előre lépett,
a kapukat bezártuk s a Hatalom a nép lett!

A rohamunkat nézte két korszak két királya,
Egyik a bronz. A látványt gyűlölte és üdítta,

fejét is rázta volna, de érc volt s mozdulatlan,
S lábándl lent a népdar morajlott tankadallan.

A palotán a másik szemét is hunyta volna,
hogy a téren ne lássék a tömeg diadalmá.

Feje megállt meredten, majd fordult kényszerűen,
hol a szabadság szállott és mint a sas megült fenn

az ég kárpítja szélén s ledől riasztó drnya
itt fent egy elevenre s ott lent egy bronzkirálya.

Mindkettőjük szemében forrt tűz s fekete méreg,
A kapukat bezártuk s a Hatalom a nép lett.

Fordította: SZÉKELY FERENC

Pereg a film

Kalandok az utcán

— Szovjet filmbemutató az N. Balcescu mozgóban —

A Kalandok az utcán, a Len-film-stúdió új, színes filmműve szórakoztató, mulatságos kalandok kereszttel eleveníti meg a költészetét a fiatal szovjet milicista, Vaszja Szanyeskin történetét. Karaszov öleles szövegkönyve az egyszerű szovjet emberek mindennapos életét állítja, igen sikerült formában a néző elé, aki rokonszenven figyel a talpig becsületes Vodnyev pénztáros, a bürokráciától nem mentes, de alapjában véve megbízható Szmirnov főkönyvelő, Kátja és Liza, a két talpraesett joghallgató és a többiek egyszerű kis történetét.

Szanyeskin, tévedésből, ártatlanul előállítja ideálját, Kátja apját, Vodnyev pénztárost, amit a becsületben megöszült öregember nem tud megbocsátani. Ebből a rendkívül mulatságos bonyodalmak egész sora kerekedik, melyek majdnem felborítják a két fiatal — Vaszja és Kátja — jövő terveit. Végül azonban minden jóra fordul: Szanyeskin milicistának ébersegével sikerül ártatlanná tenni a Vodnyev bizalmába békéskötött Zvancev közönséges tolvajt, és így a haragos Vodnyev is meggyőződik arról, hogy a milicisták szép és nagy hivatást teljesítenek, amikor a lakosság életét és nyugalmát védik minden balesettől és a néhanapján még fel-felbukkanó rendbontók káros tevékenységétől.

A film talpraesett meséje a szovjet milícia éber, önfeláldozó munkáját eleveníti meg egy vidám filmtörténet keretében, melyen a néző végig kitűnően szórakozik.

A film sikerében nagy részük van a kitűnő szereplőknek, elsősorban a Szanyeskin alakító Leonid Haritonov tehetséges, ellenállhatatlanul kedves játéka. G. Csernovolenko érett művészetével elevenítette meg a becsületességében magát jogosan megbántottak érző Vodnyev pénztárost.

M. Szimonján fülbemászó kísérőzenéje és Sz. Szidlov gyönyörű felvételei — különösen a felejthetetlen szép leningrádi látképek — csak még fokozzák a film vonzerejét.

sz. m.

Dátumok

1958. augusztus 20. szerda

BUKAREST I: 6.00 Hírek. 6.15: Fúvós zene. 6.40: Szórakoztató zene. 7.00: Hírek, lapszemle. 7.30: Román népdalok. 8.30: Hanglenneműsor. 9.00: Opera részletek. 10.00: Román népzene. 11.00: Rádiószínház. 13.05: Hazánkban járt szovjet művészek műsorából. 13.30: Elisabeta Pavel énekel. 14.00: Esztrád muzsika. 14.35: Dalok. 15.05: Szimfonikus zene. 15.35: Népszerű román népdalok. 16.15: Itt Moszkva beszél. 16.45: A bolgár rádió ajándék lemezeiből. 18.30: Katonadalok. 19.15: Kiváló előadóművészek az Enescu fesztiválról. 19.31: Román népdalok és táncok. 19.55: Jóéjszakai gyerekek. 20.00: Esti híradó. 20.15: Muzsikai dalok. 20.55: Az olteniai néptanács népi zenekara játszik. 21.30: Román könnyűzene. 22.00: Hírek, sport. 22.30: Szimfonikus zene. 23.35: Nének dalaiból. 23.52: Hírek.

Testnevelés és sport

A Szovjetunió és a népi demokratikus országok versenyzőinek sikerei a kajak-kenu VB-n

PRAGA. Vasárnap délután a kajak-kenu világbajnokság színhelyén népköztársaságunk himnuszának akkordjai mellett a győztesek emelvényre léptek a Duna-deltán Simion Ismailciuc és Dumitru Alexe akik újabb nagyszerű teljesítménnyel öregbítették sportmozgalmunk hírnevét: világbajnoki címet nyertek az 1000 m-es kenu számban. A két román versenyző immár harmadszor szerzett világvizonylatban kimagasló teljesítményt. 1956-ban Melbourneban olimpián, 1957-ben pedig Gandban Európa-bajnoki címet szereztek. Más román versenyzők is értek el kimagasló teljesítményt a prágai VB-n. A Calinov—Sidorov kettes ezüst érmét szerzett 1000 m-en. Nichifor Tarara pedig harmadik helyen végzett a 1000 m-es kenu egyesben. Igor Lipalit kenuzó 1000 m-en ötödik lett. Kajakozóink várakozáson alul szerepeltek.

Az V. kajak-kenu VB-n kidomborodott a Szovjetunió és a népi demokratikus országok versenyzőinek fölénye. 15 versenyszámból ötöt a szovjet sportolók, kettőt a lengyelek, egyet a magyarok, egyet pedig a románok nyertek. Négy számban a Német Szövetségi Köztársaság sportolói, továbbá kettőben a finn és

balga versenyzők kerültek az első helyre.

Ime az első helyezettek eredményei: 1000 m. kajak kettes — Urányi—Fábián (Magyar NK) 42:27,7; 10000 m. kajak egyes — Strömberg (Finnország) 46:58,2; 10000 m. kenu kettes — Szovjetunió (Oszcseti—Kov—Szilajev) 49:45,4; 2. RNK (Sidorov—Calinov) 50:21,4; 10000 m. kenu egyes — Ghenasi Buharin (Szovjetunió) 52:15,9; 2. Vöknér (Csehszlovák NK) 53:31,6; 3. Nichifor Tarara (RNK) 53:58,2; 500 m. kajak egyes — Kaplaniak (Lengyel NK) 1:49,2; 500 m. kajak egyes lányok — Elisabeta Kislova—Dementieva (Szovjetunió) 2:02,1; 500 m. kajak kettes — Lengyel NK (Kaplaniak—Zielinski); 1000 m. kajak négyes — Német Szövetségi Köztársaság 3:10,7, 10000 m. kajak négyes — Német Szövetségi Köztársaság I. 37:03,2, 1000 m. kajak egyes — Briel (Német SzK) 3:51,4; 500 m. kajak kettes lányok Szovjetunió I. 1:52,3; 1000 m. kajak kettes — Belgium 3:36,3, 1000 m. kenu egyes — Buharin (Szovjetunió) 1:33,9; 1000 m. kenu kettes — Román Népköztársaság Simion Ismailciuc—Dumitru Alexe 4:27,2; 4x500 m. Kajak váltó — Német Szövetségi Köztársaság.

Kezdődik a labdarugó bajnokság őszi fordulója

Vasárnap megkezdődnek a küzdelmek a labdarugó bajnokság A) és B) osztályában. A bajnoki rajt előtt utolsó napot a csapatok barátságos mérkőzések lejátszására használják fel. A formaelőzést mérkőzések eredményei közül néhányat itt közlünk:

Lupényi Minerul—Petrozsényi Jiul 2:0.

Bukaresti Rapid—Konstancai Farul 3:1.

Sztálinvárosi Tractorul—Sepsiszentgyörgyi Textila 3:1.

CCA—Poiana 3:2.

Aranyosgyéresi Sirmá—Medgyesi Gazmetan 5:1.

Nagybányai Minerul—Szigeti Tisza 4:0.

Vajdahunyadi Corvinul—Kolozsvári Stiinta 3:2.

Mit várhatunk?

Az Aradi UTA vasárnapi ellenfele, a Bukaresti Rapid, mint az eredményekből is kitűnt, simán győzött az újdonsült A) osztályu csapat, a Konstancai Farul felett. Az eredmény is bizonyítja, hogy a fővárosi vasutas-csapat kielégítő formában várja az őszi bajnoki nyitányt. Ezzel szemben az UTA lelkes, de egészen mérsekkelt képességgel, rajoni bajnokságban szereplő ellenfelel rendezte a „főpróbát”. A csapat fellépése is sok zökkenővel történt, ezért az vasárnapi mérkőzésen a nagy favorit a Rapid.

A labdarugás „dicsőséges bizonytalansága” azonban már sok váratlan eredményt hozott. Ez most is bekövetkezhet. Mindenesetre az UTA számára az igazi főpróba a bukaresti mérkőzés lesz.

Az UVA (Amte) a brádi mérkőzésen jó formában játszott, különösen a második félidőben. Megtalálták az őszi csapatot. A szakvezetőket kül-

nösen a csatlósor szünet utáni játékát elégtette ki. Jól adogattak és sokat lőttek kapura a csatárok. Sztálinvárosban játszanak vasárnap a piros-feketek. Ellenfeleik az ottani Tractorul, mint az előbb felsorolt eredményekből is kitűnt, könnyen győzött a Textila ellen. Az aradi szurkolók azonban bizhatnak abban, hogy a csapat jó eredménnyel tér vissza Sztálinvárosból.

Szerdán Aradon

A harmadik aradi együttes, a CFR főpróba szerdán délután lesz a CFR stadionban. Vasárnap pedig Aradon játszanak bajnoki mérkőzést a máris jó formában lévő Lupényi Minerul csapatával.

A szerdán délután 17.45 órakor kezdődő CFR—Nagyvárad SK mérkőzésre az aradi csapat már abban az összeállításban lép pályára, ahogyan az őszi első mérkőzésen szerepel majd.

A részletes műsor

Most pedig itt közöljük az A) és B) osztályu bajnokság őszi első fordulójának mérkőzéseit:

A) OSZTÁLY: Kolozsvári Stiinta—CCA, Konstancai Farul—Bakói Dinamo, Bukaresti Dinamo—Sztálinvárosi St. rosu, Bukaresti Rapid—Aradi UTA, Ploesti Petrolul—Petrozsényi Jiul, Temesvári Stiinta—Bukaresti Progresul.

B) OSZTÁLY: Vajdahunyadi Corvinul—Medgyesi Gaz Metan, Nagybányai Minerul—Marosvásárhelyi MTE, Sztálinvárosi Tractorul—UVA (Amte), Aranyosgyéresi Sirmá—Temesvári CFR, Resicai Muncitorul—Nagyvárad SK, Craiovai Stiinta—Szebeni Progresul, Aradi CFR—Lupényi Minerul.

KÖZLEMÉNYEK

MÁR CSAK KÉT NAP

választ el az augusztus 23-iki Központi Lotto húzástól.

Ne feledkezzen meg arról a rendkívüli lehetőségről, melyet ez a húzás nyújt, azáltal, hogy egy lottoszelvénnyel mindhárom húzáson résztvehet.

A sorsoláson a következő nyeremények kerülnek kiosztásra:

— az I.—VII. csoportba tartozó nyeremények és az A, B és C különleges nyeremények,
— a Z és X pót-nyeremények
— tárgyjutalmak.

Ezen a húzáson értékes tárgyjutalmakat sorsolnak ki, mint például: 250 kcm. Jawa motorkerékpár, 125 kcm K 55 motorkerékpár, televíziós készülék, rádióvevőkészülék, Pinquin jégsekretyek, Casnica varrógép.

Az Arad városi néptanács kereskedelmi osztályának közleménye

Az Arad városi néptanács kereskedelmi osztálya felhívja a közönség figyelmét, hogy a kétnapos ünnepre való tekintettel augusztus 22-én szerdára be az augusztus 23. és 24. egy-egy keskenységségétét is. Augusz-

pek, háromlángos aragáztűzhelyek, tartánnyal, szőnyegek, karórák, stb.

Ne várjon az utolsó napig. Már ma vásárolja meg Központi Lotto-szelvényeit.

Jó éjszaka!

DOZSA GYÖRGY: A tett színhe-lye: Berlin. N. BALCESCU: Kalandok az utcán. HERBÁK J. Nyomok a hóban. I. L. CARAGIALE: A kísértés. IFJUSÁGI: Híradóműsor. SOLIDARITATEA (Gáj): A kölni kapitány. MAXIM GORKIJ (Mikela-ka): A gerolsteini kaland. PROGRESUL (Ujarad): Magasságok. ILIE PINTILIE (Mosóczi telep): Utazás az ifjúságba. TEBA (üzemi filmszínház): Ors a hegyekben.

VÁLLALJUK

mindenféle kötszövött cikk készítését saját és hozott gypaju, pamut stb. fonalból az alábbi rendelő helyeken:

Emineou utca 15 szám
I. C. Frimu „17”
I. Pintilie „1”

„A RADEANCA”
kisipari termelőszövetkezet

RENDKÍVÜLI HÚZÁS

SZÁMOT HÚZNAK KIAZ I—VII KATEGÓRIÁJÚ NYEREMÉNYEK ÉS AZ A—C KÜLÖN JUTALMAK

SZÁMOT A Z ÉS X RENDKÍVÜLI NYEREMÉNYEK ÉS SZÉTOZTÁSÁRA

SZÁMOT A RENDKÍVÜLI TÁRSNYEREMÉNYEK SZÉTOZTÁSÁRA

Központi LOTTO

FENYBEN ALLOK. — Ives utakon Mennyit botoltam, amíg ide értem! Együtt állunk a delelő napon; Negyven bányászszem csillag, s félvokon Csak én hunyorgok egyedül a fényben.

De látom tisztán arcukon a nagy, Termékeny élet komoly hallgatását... Es látva látom értékalakot, Hazásteremtő, törvények-hozó Nehéz kezüknek szilárd markolását.

Azokkal szabták szépülő hazánk Új köntösét... s hogy századokba vessék: Azokkal írták törvénybe fogott Nagy biztatásuk, ezt: „a munka jog” Es parancsuk: „a munka kötelesség.”

Bletünk érzem egybeforrani E rimbemarkolt, életes szavakba... Ezt hordozzák a tárt tekintetek, A ráncok, melyek rágyüremének Husz, innár gyakran mosolygó ajakra.

Ezt hordom én is: termő részese Teremtő népem viharzó hadának! A munkának, mely markunkhoz tapadt S a Törvénynek: e munkából fakadt, Mindent leboró, közös alkotásnak.

EGYÜTT MEGYONK EL. Arnyakat poroz A rézsut hulló fénye lassu léptünk. Ott fenn aranylő délután remeg, Sugárba bomlik lent a rengeteg... — Amit teremtünk — zugja — annyit értünk.

Felkészülten várják augusztus 23-át

Az IOIL helyiipari vállalat két kiemelkedő részlege a zsanília és a széi froter üzemszálty.

Az augusztus 23. tiszteletére szervezett szocialista versenyben a zsanília osztály dolgozói haladnak az élen. Ez az osztály már május elején is megnyerte a vándorversenydíjat, és azt most is megkapja a tartani. Jelszavuk: minél szebb, mutatósabb, tartósabb, olcsóbb terméket gyártani. Az eddigi szép eredményekhez hozzájárult Patek Lajos egységvezető is, aki mindent eldönt, hogy a termeléshez szükséges nyersanyag idejében a munkahelyen legyen, és nagy segítségére van a munkásoknak a munkahelyi jó megszervezésében is. Meg kell említeni Trián Stefan elvtársat is, aki a zsanília szövetség technika terén ér el kiemelkedő sikereket.

Az augusztus 23. tiszteletére szervezett szocialista versenyben Weisz Irén 120, Vlacu Iozefin 118 és Tomsa Margit 115 százalékos teljesítéssel tünnek ki. Példájukat jó minőségű munkával sokan követik.

A froter-osztályon is szorgalmasan dolgoznak a kéziszővők. Itt a versenyben Sinkó Tibor 128,4, Hell Jakab pedig 116,6 százalékos teljesítéssel kerültek az élre. Külön dicséret illeti minőségű munkájukat.

A két üzemszálty dolgozóit augusztus 23. tiszteletére 108 százalékos teljesítéssel vállalták, és ennek megvalósításával ünneplik majd felszabadulásunk 14. évfordulóját.

Pacurar Magda
levelező

A jó munka jutalma

A nagyratrosi Ady Endre kollektív gazdaságban a kenyér-gabona betakarítása után is szorgos munka folyik. Az asztalos műhelyben az újonnan épülő 60 méter hosszú istálló ajtóit készítik. A kocsiműhelyben az őszi vetés-kampányhoz javítják a gazdasági gépeket és szerszámokat. A nagyratrosi kollektív gazdaság nem nagy gazdaság. A közösből tömörült családok száma mindössze 100. Földterületük sem haladja meg a 250 hektárt. E kis közösség azonban örül-örül kimagasló sikert ér el. Sokat fejlődött a gazdaság. Ma már gyorsan növekszik földművelésük és mind több a gazdasági épületek és felszerelések. Tehát gyarapszik a köztulajdon is ezzel párhuzamosan emelkedik a kollektívisták életszínvonala is. A kollektívisták közül a múlt évben és ezekben ötven építettek, és tízen vásároltak házat. Mindezek mellett a megvásárolt rádiók, kerékpárok, új szoba és konyhabútorok, ruhaneműk arról tanúskodnak, hogy a közös munka jól gyümölcöszik.

A nagyratrosi kollektív gazdaságban ebben az évben búzából 1900 kilót, árpból pedig 2600 kilót takarítottak be hektáronként. A gazdaság vezetőtanácsa a pártalapszervezet irányításával vigyáz arra, hogy a különböző munkaköri tiszteletben tartás az előirányzott normák.

Az elmúlt napokban a nagyratrosi kollektív gazdaságban megkezdődött a 40 százalékos előlegosztás. Az augusztus elsejéig előlegzett munkanap arányában 40 százalékos előlegként egy-egy munkanap egységére

3 és fél kiló búzát és 1 kiló árpt osztottak. Így Czank Pál kollektívistája, aki harmadmagával 323 munkanapegységet teljesített — augusztus 1-ig — 1130,5 kiló búzát és 323 kiló árpt vitt haza az előlegosztás alkalmával. Létra István negyedmagával 353 munkanapegységet teljesített, ezért a 40 százalékos előlegosztás alkalmával 1235,5 kiló búzát és 353 kiló árpt kapott.

A nagyratrosi kollektívisták az előlegosztás után még szorgalmasabban dolgoznak, mert mint annyiszor, most is meggyőződtek róla, hogy csak jó, szorgalmas munkával biztosíthatnak bőséges termést és csak így járulhatnak hozzá gazdasági fejlesztéséhez, életszínvonaluk emeléséhez.

A tagok az előleg osztásának megkezdése előtt összes közlekezési gépet rendeztek, kijavították a gépjármű munkáját, átadták az államnak a szerződött gabonát, félretették a különböző alapokra előirányzott termést is, és csak azután kezdték meg a 40 százalékos előleg osztását.

G. I.

Versenyben a tisztaságért augusztus 23. tiszteletére

A 44. számú választókerület asztalosai, Ostoin Cristina néptanári képviselő kezdeményezésére a napokban jölsikerült összejövetelt tartottak a Caragiale utca 53. számú ház barátságos virágos kertjében.

Tovább javítják a minőséget

A I. Ranghegy gyár dolgozói a termelési számukra teljesítése mellett számottevő eredményeket értek el a minőségi munka megvalósítása terén. Ez annak is tulajdonítható, hogy igen nagy gondot fordítanak az egyes alkatrészek szakavatott és figyelmes ellenőrzésére.

Erdemes megemlíteni, hogy míg 1955-ben 25 reklamáció érkezett, amiből csak 12 terhelte a gyárat, 1956-ban már csak 3, tavaly pedig egyáltalán nem érkezett olyan reklamáció, amely a gyár dolgozóinak munkáját kifogásolta volna.

A vállalat jóminőségű gyártmányait már nemcsak az országban, de külföldön is jól ismerik. A selejmentes munkában különösen kitűntek Lascu Ilie, Szász Gyula, Nagy János, Schneider Adam, Tóth Béla, Stoian Gheorghe és még sokan mások.

Augusztus 23. tiszteletére a vállalat dolgozói megfogadták, hogy még nagyobb gondot fordítanak a minőség javítására.

Hírek Fényképezőgéppel a CFR főműhelyben

Brasltin Ioan kazánkovács, IMSZ titkár, terve 5 százalékos teljesítéssel vállalta és fogadta, hogy csoportjával augusztus 23. tiszteletére elnyeri az üzemszálty versenydíját. Ezekben a napokban Brasltin Ioan vezetésével a csoport minden tagja teljesítéssel számolhat be. Valamennyien azon igyekeznek, hogy a csoport kiemelkedjen a versenydíjért.

MAMATAL BATALOV, Sztanyislav Artymov, Olgett Lengnyik és Alekszandr Rjabuhin kirgiz alpinisták Pjotr Szkorobogatov vezetésével megmászták a Pobeda hegység északi oldalát. A kedvezőtlen idő ellenére a szovjet alpinisták feljutottak a Szovjetunió egyik legmagasabb — 7000 méteres — hegycsúcsára.

UI RADIOKESZÜLEKEK jelennek meg üzleteink kirakatoiban. Az egyik készülék, a „Daugava” szovjet rádió 4 plusz 2 lámpával, három hullámsávval, pikóppal vagy anélkül, a másik a bukaresti Radio Popular gyár legújabb terméke, a „Balada” nevű 3 plusz 1 lámpás készülék három hullámsávval, hangszabályozóval és beszerelt antennával.

AZ UNESCO zenei tanács októberben és novemberben nagy nemzetközi zeneesztivált rendez Párizsban. „A nyugati és keleti zenei kultúra kapcsolatai és kölcsönös megismerése” címmel. A fesztivál hangversenyein a világ leghíresebb zeneművészei szerepelnek.

A MONGOL NEPKÖZTARSASAG minden tízezer lakosa közül 1199 tanult. Ezek közül 57 főiskolai hallgató és 67 felsőfokú technikai iskolát végzett.

A SZATMARI Szeptember 1. zománcedény gyárban befejezéshez közeledik az új szerelőcsarnok, ahol főzőlámpákat és aragáz tűzhelyet fognak gyártani.

A BUKARESTI csonttuberkulózis kórházban új sebészeti eljárásokat alkalmaznak. Az antibiotikumoknak a tbc-s gócban való alkalmazásával műtét után kicserélik a beteg izületek kórosan elváltozott részeit s ezzel visszaadják az illető izület normális mozgási képességét. A gyógyulást lényegesen meggyorsítja az új kompressziós készülék, amelynek segítségével például a törött csont 3—5 hónap helyett 40—60 nap alatt összeforr.

A MOSZKVAI filmszínházakban külön kiadású hirdatófilmet vetítenek N. Sz. Hruscsov és Mao Ce-tung találkozásáról.

A SPANYOLORSZÁGI Bilbao közelében, 360 méter mélységben óriási barlangot fedeztek fel. A barlang hossza 500 méter, szélessége 300 méter, magassága 80 és 150 méter között változik. Jelenleg ez a legnagyobb ismert barlang Európában.

A TEMESVARI békeharcibizottság által rendezett gyűlésen az egybegyűlt kegyelettel megemlékeztek Frédéric Joliot-Curieól, a napokban elhunyt kiváló békeharcosról, majd dr. Henri Aubert professzor, a stockholmi leszerelési kongresszuson részt vett román küldöttség tagja ismertette a kongresszus határozatait.

KONSTANCA tartományban több mint 6500 kollektívista épített új házat, további 1500 ház most épül.

A DEL-OLASZORSZÁGBAN dühöngő hóhüllámmal eddig csaknem 50 halálos áldozata van.

A dolgozók hussal való ellátásáért

Szentmárton dolgozó parasztjai a félévi és a harmadik negyedévi huszbeszállási kötelezettségüket augusztus 23. tiszteletére már 101 százalékban teljesítették. Kisiratoson 92,3 százalékban, Vínán 91,4, Mondorlakon 91, Kúrtösön 91,5 százalékban teljesítették az állam iránti kötelezettségeket. A gáji mezőgazdasági körzet dolgozó parasztjai pedig 95,9 százalékban valószínűtlen meg feladatukat.

Rajonunkban a huszbeszállási terv 97,5 százalékos teljesítési eredménye mindenekelőtt a dolgozó parasztok megnövekedett felelősségérzetét bizonyítja. Ennek az a magyarázata, hogy a dolgozó parasztok egyre jobban felismerik a huszkvóta beadásának célját. Pártunk politikája tetteket nyit ki a parasztság számára. A nagyszerű terv megvalósítását valószínű meg. Ennek jó hatását a falu dolgozó népe is látja, éri mindennapi életében. Ahogyan telnek a napok, hónapok, évek, egyre több mezőgazdasági gép, szerszám, könyv jut meg a dolgozó parasztok munkájához, jobban, szebben élhetnek a falu népe. Állatvásárlásra, gazdasági szerszámok kiegészítésére kölcsönt kaphat az államtól.

Helyesen járnak el azok a közösi begyűjtők, akik munkájukat a dolgozó parasztok megértő magatartására alapozzák. Az országépítő munkához való hozzájárulásnak fontosságát felismerő termelő nem vár biztatásra, hanem késedelem nélkül teljesíti állam iránti kötelezettségét. Rajonunkban a huszkvóta begyűjtésének munkájában kitűntek Szentmártonon Herber Ferenc, Kisiratoson Mót Gheorghe, Vínán Kapras Stefan, Mondorlakon Moga Ioachim, valamint Gáji körzetében Boch Gheorghe begyűjtők. Rajonunkban a kötelezettségek idejében teljesítő dolgozó parasztok helyeslik azoknak a begyűjtőknek az eljárását, akik érvényt szereznek az állam törvényeinek. Mert vannak olyanok is, akik hanyagságból késlekednek beszállításuk kötelezettség teljesítésével. Népköztársaságunkban az állampolgári felelősség mindenkiére egyformán kötelező — azokra is, akik felhasználják az állam sokoldalú segítségét s képességeik latbavetésével jó termést hoztak ki a földből, jól gazdálkod-

nak s nem szűkölködnék állatokban sem; de azokra is, akik gyengén műveltek meg földjüket és nem törődnek gazdaságuk sokoldalú fejlesztésével.

Az eredmények mellett — amelyet az is bizonyít, hogy egyre több husz vásárolhatnak a városi dolgozók, rajonunkban, helyenként még lemaradás mutatkozik a huszbeszállítás első félévi és harmadik negyedévi teljesítésében. Így Világoson csak 68,3 százalékban, Horean 65 százalékban, Ságón 60,3 százalékban teljesítették a fontos állampolgári feladatot. Szükséges, hogy a lemaradt községekben a néptanácsok végrehajtó bizottságai jobban ellenőrizzék a közösi huszbeszállító bizottság munkáját, több segítséget nyújtsanak nekik.

A huszbeszállítási terv teljesítése érdekében a pártvezeték irányításával áttógó, politikai nevelő munkát kezdenek a begyűjtők elmaradt községekben. A huszbeszállítási terv teljesítésével a dolgozó parasztok erősítik a munkaszálty és a dolgozó parasztság megbontathatlan szövetségét.

Konzultáció

A népi demokratikus rendszer, mint a proletárdiktatura formája

A burzsoá forradalomtól eltérően, amikor az új, kapitalista termelőviszonyok kialakulási folyamata már a régi társadalom keretében végbement, a szocialista forradalom csak azután térhet rá a régi termelőviszonyok felszámolására és az új, szocialista termelőviszonyok megteremtésére, miután győzelemre jutott és a proletariátus kivívta a politikai hatalmat. Másodszorban, a kapitalista rendszertől eltérően, a szocialista rendszer az ember tudatos tevékenységének, a társadalom fejlődéstörvényei ismeretén alapuló tudatos tevékenységének diadalát jelenti. E tudatos tevékenység fegyvere a proletárdiktatura állama, a mi esetünkben a népi demokratikus állam.

Nem szabad elfelejteni azonban, hogy országunkban az államhatalom már akkor is az új rendszer megteremtését szolgáló főszerző szerepét játszotta; mielőtt a munkaszálty kivívta a teljes hatalmat. Egy fél év leforgása alatt (1944 augusztus 23—1945 március 6) a Szovjetunió történelmi győzelmei és a Szovjet Hadsereg által való felszabadulásunk teremtette feltételek között a dolgozók, pártunk, a kommunista párt vezetésével megkezdődött Antonescu diktatúráját, majd forradalmi harcok indultak a reakciós többségi kormányok megdöntéséért, a földreform önhatalmi megvalósításáért, a fasista reakciós államapparátusz szétzúzásaért és így március 6-án demokratikus kormányt juttattak hatalomra, amelyben a kommunista párt volt a vezető szerep. A burzsoá demokratikus forradalom főkérdéseinek, a földreformnak a megoldásáért folytatott harcban megszilárdult a munkaszálty és a dolgozó parasztság szövetsége, a munkaszálty vezetésével. Ilyenformán a proletariátus már a népi

demokrácia megteremtésének és fejlesztésének első szakaszában kivívta a hegemon szerepet.

A népi demokratikus államnak, mint a szocialista építés főszerzőjének szerepe, az állam három funkciójának teljesítéséből ered. E három funkció: az országban lévő megdöntött osztályok szétzúzása, az ország megvédése a külső agresszió ellen, a gazdasági-szervező és kulturális-nevelő funkció. Ezek a proletárdiktatura jellegzetes funkciói a proletárdiktatura fennállásának első szakaszában, a hatalom kivívásától a kizsákmányoló osztályok felszámolásáig.

Lenin kíméletlenül leleplezte annak a revizionista, opportunista fecsegésnek lényegét, amely a megdöntött kizsákmányolókkal szemben alkalmazott erőszak miatt siránkozott. Az új típusú államnak éppen ez a legfontosabb feladata mindaddig, amíg meg nem valósul a szocialista rendszer: a kizsákmányoló osztályok felszámolása.

A szocialista állam ugyanakkor eszköz a proletariátus kezében, amellyel maga köré tömöríti a nem proletár dolgozók széles tömegeit, mindenekelőtt a dolgozó parasztságot. Ezt úgy éri el, hogy „forradalmi” uton kielégíti legsürgősebb gazdasági szükségleteiket a földbirtokok és a burzsoázia kisajátítása árán”. (Lenin művei, 30. kötet, 258. oldal). Így a munkaszálty és a dolgozó parasztság szövetsége a szocialista állam megingathatatlanságát alapjává válik.

A burzsoázia arra is felhasználta az államhatalmat, hogy elválassza egymástól a munkaszáltyt és a dolgozó parasztságot tömegeit, hogy utat adjon a munkaszálty és a dolgozó parasztság közötti kapcsolat kiépítésének, Lenin rámutatott: a

szovjet hatalom mindent megtesz, hogy ezeknek a kapcsolatoknak a kiépítését és elmélyítését előmozdítsa, mert „csakis ennek köszönhető, hogy a szovjet hatalom tartja magát, csak ez a győzelem záloga”. (Lenin művei, 29. kötet, 64. oldal). Ez a szilárd szövetség biztosítja a szocialista állam tömegbázisát. Eből következik, hogy a szocialista állam megerősítésének alapvető feltétele a munkaszálty és a dolgozó parasztság szövetségének szüntelen elmélyítése.

Pártunk Lenin tanításait és a szovjet állam tapasztalatait tartotta és tartja szem előtt a népi demokratikus állam kiépítésének és megszilárdításának útján.

A népi demokratikus rendszer a proletárdiktatura egyik formája. Népi demokratikus rendszerünk valóban sikerrel teljesíti a proletárdiktatura feladatait. Hazánkban is beigazolódott Lenin zseniális tanítása arról, hogy bármilyen történelmileg meghatározott konkrét formában menjen is vége a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet, az átmenet állama szükség szerűen a proletárdiktatura állama kell hogy legyen.

A népi demokratikus állam, a szocializmus építésének, az új élet építésének az eszköze. Ezt fejezi ki alkotmányunk is, amikor leszögezi, hogy államunk politikája az embernek ember által való kizsákmányolásának felszámolására irányul. Népi demokratikus államunk a leghatékosabb eszköz a párt által vezetett dolgozó nép kezében, a szocialista társadalom felépítéséért vívott harcban.

A népi demokratikus rendszer éveiben megteremtett új államépítési politikával biztosította és biztosítja az ország szocialista átalakítására irányuló feladatok valóra váltását. E sikerek záloga, hogy az új államépítést a népi demokratikus érdekek szolgálja és elválaszthatatlan kapcsolatban áll a néppel. Az RMP II. kongresszusán elhangzott jelentés a többi között hangsúlyozza: „Államrendszerünk azért felsőbbrendű, mint a tőkés-földes-

uri államrendszerek, mert megszervezi a legszélesebb népi tömegek részvételét az ország politikai életében, ösztönzi a kapitalista rendszerben elfojtott és megsemmisített tehetséget és rátermettséget kiapadhatatlan forrássá alakító nép óriási kezdeményező képességét és energiáját”. (Ch. Gheorghiu-Dej: Jelentés a párt második kongresszusán az RMP KV tevékenységéről, 36. oldal).

Dolgozó népnak valóra váltotta az első öt éves terv célkitűzéseit. Ezzel jelentős lépést tett előre a szocializmus gazdasági alapja felépítésének útján. Az első öt éves terv éveiben elért jelentős sikerekre támaszkodva hazánk dolgozóit harcra indultak a második öt éves terv előírásainak teljesítéséért, amelynek alapvető feladata az egységes szocialista gazdaság megteremtése. A szocialista ipar szakadatlanságának alapján biztosítjuk a mezőgazdaság szocialista átalakítását. 1960-ban a mezőgazdaság szocialista szektora lesz túlsúlyban mind a terület nagysága, mind az árutermelés tekintetében. Így a népgazdaság és fontos szektorában a szocialista termelési viszonyok lesznek az uralkodó viszonyok.

A népi demokratikus rendszer éveiben elért nagy eredményeink s a tervtervek, amelyek ma népnél előtt állnak, csak a pártvezető dolgozók által végrehajtott forradalmi átalakulások révén váltak lehetővé. Az a történelmi valószínűség, hogy hazánkban a népi demokratikus rendszer győzedelmeskedett a rothadt burzsoá földesuri rendszer felett és véglegesen megszilárdult, vitathatatlanság bizonyítja, hogy a népi demokrácia társadalmi életünk objektív szükség-szerűségének gyümölcse, a román nép történelmi fejlődésének természetes folyamata, a széles népi tömegek akaratának kifejezése. Ezért a dolgozó nép odaadással és szeretettel övezi a népi demokratikus rendszert, a Román Népköztársaságot — a városi és falusi dolgozók hazáját és kemény kitartással harcol tovább fejlődéséért.

Avram Bunaciu elvtársnak, az RNK külügyminiszterének beszéde az ENSZ közgyűlés rendkívüli ülésén

NEW YORK. (Agerpres). — Avram Bunaciu, a Román Népköztársaság külügyminisztere az ENSZ-közgyűlés rendkívüli ülésén augusztus 18-i délelőtti ülésén a következő beszédet mondotta:

Elnök ur!
A román küldöttség osztja azoknak a küldöttségeknek a véleményét, amelyek kidomborították, mennyire súlyos a Közép- és Kelet-Keleten létrejött jelenlegi feszültség. A román küldöttség úgy véli, hogy a közgyűlés ülésének feladata a feszültség fő okára összpontosítani figyelmét és közös erőfeszítéssel megoldást találni teljes felszámolására. A világ egyetlen azzal, hogy ennek az övezetnek bonyolultabb a problémái, de nem kevésbé igaz, hogy amilyen mértékben kísérlet történik a kérdések további bonyolítására, annál nehezebb lesz megoldásuk; amilyen mértékben több kísérlet történik arra, hogy elérjék a közgyűlés figyelmét a legfontosabb, elsőrendű és sürgős kérdésekről, annál nehezebb lesz majd kikerülni a jelenlegi zsákutcából.

A román küldöttség nem bocsátja le ezen övezet politikai és gazdasági problémáit, de úgy véli, hogy a jelenlegi feszültséghez az Egyesült Államok libanoni és Anglia jordániai fegyveres beavatkozása vezetett és ez komoly háborús veszélyt váltott ki, amely felmérhetetlen következményekkel járhat az egész emberiségre nézve. Ez a fegyveres intervenció az arab népek függetlensége és szabadságáért folytatott harcot, továbbá a népek azon elhatározása ellen, hogy érvényesítsék jogukat az élethez, hogy saját érdekeiknek és törekvéseiknek megfelelő politikát folytassanak. Ez az arab népek elvitathatatlan joga, bármely nép szent joga. Olyan jog ez, amely bennfoglaltatik az ENSZ alapokmányában, amelyre senki sem emelhet kést. Az arab népeknek joguk van olyan politikai rendszert választani, amely véleményük szerint megfelel érdekeiknek, olyan politikai vezetőket állítani az ország élére, akik ezeket az érdekeket képviselik, olyan orientációt követni nemzetközi téren, amelyet helyesnek tartanak, s olyan barátokat választani, akikre számíthatnak nemzeti érdekeik valóra váltása során.

Elmult az az idő, amikor az ilyen dolgokat a nagy nyugati gyarmattartó országok fővárosaiban határozották el és főként elmult az az idő, amikor ezeket a határozatokat fegyverrel kényszerítették rá az arab népekre. Századunkban nem létezik és nem is létezhet semmilyen igazság az Egyesült Államok és Anglia közép-keleti kolonialista jellegű katonai akcióira. Mindazok a mondvacsinált igazságok, amelyeket a két nagyhatalom képviselői katonai akcióik alátámasztására felhoztak, voltaképpen a XIX. századból valók. Meglepő, hogy ezek a vezetők nem vetnek számot azzal, milyen furcsán hangzanak az ilyen érvelések ezen a közgyűlésen. Az USA és Anglia megbízottai főként arra hivatkoznak, hogy eleget kellett tenni Samun libanoni elnök és Huszejn jordániai király kérésének. Nem térünk ki arra, hogy ez a kérés jogi szempontból alkotmányellenes, mert a korábban elfogadott felszólalások alapján ez már bebizonyított. Annál azonban megállapítható: Az USA és Anglia vezetői semmitől sem félnek úgy, mint attól, hogy Samun elnök és Huszejn király szemtől-szembe kerüljenek saját népeikkel. Tény, hogy a két vezető ellen olyan erőteljes a népi ellenzék, hogy már az ország hadseregére sem támaszkodhatnak. A dolgok ilyen állását a két nyugati ország politikai körei és sajtója is elismeri. Akkor hát mi másnak nevezhető egyes idegen hatalmak katonai akciója, amelynek célja erőszakkal fenntartani ilyen vezetőket, mint Libanon és Jordánia népe ellen irányuló fegyveres agresszió? Ezen túlmenően mindenki emlékszik arra, hogy az amerikai csapatok libanoni partraszállásáról a Fehér Ház által kiadott közlemény rámutatott arra, hogy ezt az intézkedést az iraki események váltották ki. Ezeket az eseményeket az USA és Anglia felelős tényezői éppen olyan hamis beállításban akarták feltüntetni, mint amilyeneket a többi arab országban jelenleg végbement eseményekről próbáltak elhitetni. Utóbb az USA és Anglia is elismerte, hogy Irak Köztársaságát s ennél fogva azt is, hogy az ebben az országban végbement változások bepolitikai jellegűek és törvényesek. Minek lehet akkor hát minősíteni azt az akciót, amellyel az USA és Anglia fegyveres erővel akadályozták meg egy más ország belső változásait, ha az ilyen változásokat ők maguk is kénytelenek törvényesnek elismerni?

Nyilvánvaló, hogy nem elvekről, hanem önkényeskedésről van szó, ami jellemezte és sajnos most is jellemzi a gyarmattartó nagyhatalmak politikáját más országokkal való kapcsolataikban. Washingtonban és Londonban megállapítani, hogy ki jó és ki rossz, milyen politikai pártok és államférfiak nyugatbarátok és milyenek nem, támogatni közülük egyeseket másokkal szemben, — mindez olyan idejétmúlt gyakorlat, amelyet a népek és az ENSZ alapokmánya is elítéltek. Elérkezett az ideje annak, hogy megértsék: az arab népek egyedül hivatottak dönteni ezekben a kérdésekben és sikerrel nélkülözhetik a tengerész és ejtőernyős egységek által támogatott washingtoni és londoni különmegbízottak jószolgálatát.

A román küldöttség úgy véli, hogy valamennyi nagy és kis állam közös ügye kell legyen megvédeni az arab népek jogait a gyarmati módszerekkel és a nyugati nagyhatalmak katonai beavatkozásával szemben. Ma már elmondhatjuk, hogy a népek függetlensége éppen olyan oszthatatlan, mint a béke. A tengerészeti, vagy az ejtőernyős alakulatok ma arab-keleti országokat ösztönözték el, megjelentek a latin-amerikai országok partvidékén, holnap pedig az ázsiai és afrikai országokban szállhatnak partra. Egyszermindenkorra véget kell vetni az ilyen idejétmúlt erőszakos gyakorlatnak.

Ilyen értelemben a kis országokra valóban jelentős szerep hárul a nagyhatalmak mellett, amelyeknek felelősségteljes kötelezettségei és legfőbb felelőssége a béke és biztonság megőrzésében, az ENSZ alapokmányában vannak lefektetve. A kis országoknak a nemzetközi életben játszott szerepe és érdekei eszükbe kellene jussanak azoknak, akik csupán akkor hivatkoznak a kis országok létezésére, amikor őrült ügyet keresnek a nagyhatalmak találkozásának megakadályozására. A kis országoknak hízlelő nyilatkozatok helyett sokkal inkább tettekbe van szükségük, amelyek azt bizonyítják, hogy ténylegesen elismerik és tisztelik a jogukat, hogy nemzeti érdekeiknek megfelelően maguk határozzák meg politikájukat. Vajon nem két nagyhatalomnak az erőpolitikája a legfőbb oka annak, hogy itt összegyűltünk? Hasonlóképpen nem lehet figyelmen kívül hagyni, hogy az amerikai légierők a libanoni és jordániai fegyveres beavatkozás során két semleges állam, Ausztria és Svájc légterét is megsértették, ami miatt az említett két ország jogosan tiltakozott.

Mint látjuk, a tények nem csak hogy nem hasonlítanak a szavakra, hanem homlokegyenest ellenkeznek velük. A román küldöttségnek sajnálattal kell megállapítania, hogy a jelen esetben a nyilatkozatok és tények közötti összhangnak ugyanaz a hiánya jellemzi az USA és Anglia álláspontját az Egyesült Nemzetek Szervezetével szemben. Egyfelől ki nyilatkozták azt, hogy teljes mértékben egyetértenek az ENSZ alapokmány elveivel és határozatokkal, másfelől viszont olyan lépéseket tesznek, amelyek semmibe veszik az ENSZ alapokmányát és aláaknázzák, hogy az ENSZ libanoni akcióit a Biztonsági Tanács határozatának megfelelően vigyék véghez.

Bármilyen ürügyre is hivatkozzanak itt az illetékesek, elvitathatatlan tény marad, hogy amerikai és angol csapatok küldése a Közép-Keletre nem csak semmibe vétele az alapokmány szellemében kidolgozott 1958. június 11-i határozatnak, miszerint az ENSZ megfigyelő csoportot küld Libanonba, — amely határozatot egyébként az USA és Nagy-Britannia küldöttségei is megszavazták, — hanem egyben súlyos csapást mér az ENSZ tekintélyére is.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetét nem lehet befejezett tények elé állítani, szerepét pedig nem szabad arra csökkenteni, hogy tudomásul vegye az olyan megbízatásokat, amelyeket egyik vagy másik állam saját maga vállalt magára minden meghatalmazás nélkül. Ki állíthatná, hogy az a helyzet, amelybe az ENSZ libanoni megfigyelői kerültek az amerikai csapatok partraszállása folytán, az ENSZ tekintélyének megerősítéséhez vezet? Milyen hatást gyakorolt a nemzetközi közvéleményre az, hogy míg az ENSZ megfigyelő csoportja két jelentéssel bizonyos megállapításokat szögezett le, az USA és Anglia a megállapításokkal homlokegyenest ellenkező következtetésekkel próbálta igazolni katonai akcióit? Ugyanezt a mentalitást tükrözi az

is, hogy az USA és Anglia önkényesen az alapokmány 51. szakaszára hivatkoznak, holott ez a szakasz csak az esetekben alkalmazható, ha az ENSZ valamelyik tagját fegyveres támadás éri, ami pedig korántsem áll fenn Libanon és Jordánia esetében. Bármilyen társaságban is vesszük a fegyveres agresszió fogalmát, a közismert tények és az ENSZ libanoni megfigyelőinek megállapításai nyilvánvalóan azt mutatják, hogy ez a szakasz nem alkalmazható a fennálló helyzetre. Ha valóban az ENSZ alapokmánya tiszteltbentartásáról van szó, akkor az intervenció megszüntetésének emlékeztető kell az alapokmány 2. szakaszának negyedik cikkelyére, amely megköveteli a tagállamoktól, hogy nemzetközi kapcsolataikban tartózkodjanak az erőszakkal való fenyegetőzéstől, vagy az erőszak használatától.

Sőt mi több, az intervenció megszüntetése azzal is megpróbálkozott, hogy bevonják az ENSZ-t törvénytelen akcióikba. Az USA és Anglia küldöttsége a Biztonsági Tanácsban e célból azt hangoztatták, hogy az amerikai csapatok akcióit az ENSZ megfigyelők tevékenysége kiegészíti. Ezt a kitételeket azonban sem a Biztonsági Tanács, sem pedig a megfigyelő csoport nem vette magáévá. A megfigyelőkkel kapcsolatos álláspontot már kezdetől fogva világosan leszögezték. A megfigyelő csoport megszüntetése a Biztonsági Tanács egyetlen intézkedése s ezért nincs semmi alap arra, hogy az Egyesült Nemzetek Szervezetének megfigyelő csoportja bármilyen formában összefüggésbe vagy kapcsolatba kerüljön a Libanonban állomásozó idegen csapatokkal.

A közgyűlés feladata most az, hogy megtegye a szükséges intézkedéseket az ENSZ tekintélyének helyreállítására, amelyre az USA és Anglia önkényes eljárása oly súlyos csapást mért; az ENSZ-nek igazolnia kell a hozzá fűzött reményeket.

Elnök ur! Hangzatos szavak és magasztos elvek hangoztatása nem kényszeríti el azokat az akciókat, amelyek lényegükben fogva ellentétben állnak a nemzetközi morállal és törvényességgel. Ez a kettősség emlékeztet egy kifejezésre, amelyet ennek a századnak a kezdetén Theodor Roosevelt használt: „Speak softly and carry a big stick.” (Beszélj nyájasan és tarts kéznél egy fűtyköt.) Vajon feltehető-e, hogy éppen azok igénylik ezen a közgyűlésen, hogy nyájasan beszéljünk velük, akik fűtyköt tartanak a kezükben? Természetesen, lehet szeliden beszélni, ha az intervenciókat visszavonják állig felfegyverzett sok ezer katonájukat Libanonból és Jordániából. Lehetetlen azonban nem egyetérteni azzal az állásponttal, amelyre az arab közvélemény hivatalos képviselői helyezkedtek, amikor rámutattak, hogy mindaddig, amíg az amerikai és az angol csapatok libanoni és jordániai jelenléte veszélyezteti a Közép- és Kelet-Kelet nyugalmát és biztonságát, nehéz tárgyalni gazdaságfejlesztési programról, a betegségek leküzdéséről, a vízhiányról és az arab világ más nélkülözéseiről. Saját tapasztalatunkból állhatott, hogy a román nép csak azért összpontosíthatja erejét az ország gazdasági fejlesztésére, a nemzeti erőforrások kiaknázására, az oktatás és a kultúra fejlesztésére, mert felszabadult az imperialisták uralma alól. A román kormány rokonszenvvel kíséri azt a harcot, amelyet az arab népek nemzeti felszabadulásukért, függetlenségükért és azért folytatnak, hogy országuk erőforrásait gazdasági és kulturális fejlődésük érdekében használhassák fel.

Elnök ur! A közgyűlésen többször is megkezdődött a minimálisizálást az a veszélyt, amelyet a közép-keleti angol-amerikai intervenció jelent. Odáig mentek, hogy azt állították: mindez nem egyéb, mint annak az erőfeszítésnek az eredménye, hogy háborús hangulatot szítsanak. Más szóval azt állították: nem az rémítette meg a világközvéleményt, hogy ezer és ezer katonát küldtek légi uton Libanonba és Jordániába, hogy az amerikai katonai repülőgépek még a semleges országok légterét is megsértették, hogy a ciprusi, libiai, olaszországi stb. idegen katonai támaszpontokat készenlétségbe helyezték, hogy az amerikai hadügyminiszter nyilatkozatot adott ki a partraszállított csapatok atomfegyverezéséről és hogy uszító kijelentések hangoztak el Irak Köztársaság ellen, hanem az, hogy tendenciózus propaganda folyik, amely

ugymond minden alapot nélkülöz. Az igazság ezzel szemben az, hogy az USA és Anglia nagyarányú katonai intézkedései és ezen államok egyes hivatalos személyiségeinek fenyegető kijelentései az egész világ előtt bebizonyították: fennáll az a veszély, hogy az USA vezetői által meghirdetett „háborús szakadék”-politikát („bring off war”) átültetik a gyakorlatba. Ez a veszély mindaddig fennáll, amíg az amerikai és angol csapatok a Közép-Keleten állomásoznak.

A román küldöttség úgy véli, hogy a Közép-Kelet békejének és biztonságának megóvása érdekében elsőrendű fontosságú feladat kivonni a külföldi csapatokat Libanon és Jordánia területéről. A román küldöttség meggyőződése, hogy a szovjet küldöttség határozati javaslatát teljes mértékben megfelelő ennek a célkitűzésnek. Az amerikai-angol csapatok kivonása a Közép-Keletről elengedhetetlen feltétele annak, hogy megoldhassák ezen térség bármilyen más fontos politikai és gazdasági problémáját. A román küldöttség egyetért a Biztonsági Tanács ajánlásával, hogy teljes mértékben támogassa a közgyűlést a közel- és közép-keleti béke és biztonság megőrzésére irányuló erőfeszítésért.

Angol újságíró a jordániai helyzetről

LONDON. (Agerpres.)

James Morris, a Manchester Guardian közelkeleti hírmagyarázója a következőképpen jellemzi az angol csapatok behatolása következtében előállt jordániai helyzetet: Jordánia ma egy olyan állam, amelyben a rendszert fegyveres erővel és a titkos rendőrség segítségével tartják fenn. Az angol ejtőernyősök ammanni leszállása előtt — folytatja Morris — az ország az elkerülhetetlen forradalom küszöbén állt. Ha akkor szabad népszavazást rendeztek, a lakosság 70—80 százaléka minden bizonnyal nem a monarchiára, hanem a köztársasági rendszerre adja szavazatát.

Jelenleg, — mondja a továbbiakban Morris — Amman hemzseg a titkosrendőrség ügynökeiről. A város egyik lakosa is így jegyezte: a mi városunkban több a rendőr, mint az egyszerű ember. A cikkíró ugyanakkor megemlíti a hazafiak elleni támadásokat és hangsúlyozza, hogy —O—

Megkoszorúzták

Ernst Thälmann buchenwaldi mellszobrát

BERLIN. (Agerpres.) Az ADN jelenti:

Augusztus 18-án a Német DK minden részéből ezer, meg ezer dolgozó kereste fel a Weimar közelében fekvő Buchenwaldot, a hitleristák egykori hírhedt gyűjtőtáborát. A látogatók az alkalmattal megkoszorúzták Ernst Thälmann mellszobrát, amely azon a helyen áll, ahol az SS hóhérok 14 évvel ezelőtt galádul meggyilkolták a német nép fiát.

Samun nem hajlandó lemondani elnök iktatásáról

BEJRUT. (Agerpres.)

Samun, Libanon jelenlegi elnöke, augusztus 18-án egy sajtótájékoztató közölte, hogy szeptember 24-ig, mandátumának lejártáig nem szándékozik lemondani tisztségéről. Samun elutasította Libanon elnökének és az egész közvélemény-

A francia nép búcsút vett Frédéric Joliot-Curie-től

PARIZS. (Agerpres.)

A francia nép két napon át kégyelettel vett búcsút Franciaország nagy fiától, Frédéric Joliot-Curie professzortól, a közismert tudóstól és társadalmi aktivistától.

A párizsi egyetem épülete előtt, ahol a nagy halott ravatala állott — egyre növekvő tömeg várta, hogy búcsút vehessen nagy honfitársától.

Ezer meg ezer párizsi haladt el néma csendben a koporsó előtt. A koporsó körül virágkoszorúk — francia és külföldi tudományos, politikai és társadalmi szervezetek, a munkások, tisztviselők és ifjak küldöttjei helyezték oda.

Virágkoszorúk érkeztek a Szovjet Békvédelmi Bizottság, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája, a párizsi szovjet nagykövetség és a Szovjet-Francia Baráti Társaság részéről.

A diszórseget 5 perccel váltották. Többek között diszórseget álltak D. Szobelecin szovjet akadémikus és

Joliot-Curie legközelebbi munkatársai is. Utánuk a Béke Világban Bírójának képviselői — Ilja Ehrenburg író, Bernal professzor, Blum asszony és más ismert békeharcosok következtek.

Később az Általános Munkaszövetség vezetői, köztük a franciaországi munkásmozgalmak közismert veleránjai, Benoit Frachon, Gaston Monmousseau, Leon Mauvais álltak diszórseget.

Sorra kerültek a franciaországi országos békatanács küldöttjei is, köztük Emanuel d'Assier de la Vigerie, Pierre Cott, Eugénie Cotton.

A búcsu utolsó percei következtek. A koporsó mellett az elhunyt gyermekei álltak.

A diszórsegen most Maurice Thorez, a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának főtitkára, Raymond Guyot és Jeanette Vermerch, a Francia Kommunista Párt KB Politikai Irodájának tagjai vettek részt. A tömegek este 8 óráig búcsúztak a nagy halottól.

Az USA 20 milliárd dollárt költött az utóbbi években a szövetségeseinek szállított fegyverekre

NEW YORK. (Agerpres.) — A TASZSZ közli:

Sajtótudósítások szerint Smith, az USA ugynevezett nemzetközi együttműködési igazgatóságának vezetője,

aki a katonai tömbökben részvevő szövetségesek és partnerek felfegyverzésével foglalkozik, chicagói beszédében kijelentette, hogy amíg az USA az utóbbi években 20 milliárd dollárt költött a szövetségeseinek szállított fegyverekre, addig azok ugyanarra a célra saját pénzalapjaikból 122 milliárd dollárt áldoztak.

Az USA szövetségesei — mondta Smith — ötször annyi katonát képeznek ki, mint az amerikaiak, vagyis részükre öt katonát jut minden egyes amerikai katonára. Egy idegen katonát ellátása 27-szer olcsóbb, mint egy tengeren túlraküldött amerikai katonát ellátása.

Paul Robeson első moszkvai hangversenye

— A nagy művész nyilatkozata az Agerpres tudósítójának —

MOSZKVA. (Agerpres.)

Augusztus 17-én délután, a Sportpalota hatalmas termében tartotta meg első moszkvai hangversenyt Paul Robeson, a nagy amerikai énekes. Tizenkétezer moszkvai lakos jött el, hogy meghallgassa a nagy művészt, hogy találkozzék a szabadság és a béke megfélemlíthetetlen harcosával. A színpadra lépő Paul Robeson-t a jelenlévők tapsviharral fogadták. Veszíve Akaszjonov, az SSSZK érdemes művésze és Tyhon Hrennyikov zeneszerző, a Szovjet Zeneszerzők Szövetségének első titkára üdvözölte a nagy művészt. Paul Robeson mélyen meghatódva, orosz nyelven mondott köszönetet a szovjet embereknek azért a szeretetért és támogatásért, amellyel a számára oly nehéz években elhalmozták. Hangsúlyozta, hogy mindig odaadó barátja volt és hű barátja marad a Szovjetunióknak. Szíldán hittem abban, hogy újból eljuthetek Moszkvába — mondotta — és ime, most itt vagyok.

Paul Robeson zengő mály hangja betöltötte a Sportpalota hatalmas termét.

A szovjet emberek melegen ünnepeleik Paul Robeson-t és kifejezésre juttatták iránta érzett nagy szeretetüket.

A hangverseny után, az Agerpres tudósítójának kérésére a nagy amerikai énekes kijelentette a következőket:

Rövid moszkvai tartózkodás után meg akarom látogatni a Szovjetunió néhány városát, azután pedig Párizsba kell utaznom, ahol várnak reám. Párizsból visszatérnék Londonba, mert ezt a várost szemeltem ki művészeti és közéleti tevékenységem központjává. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy nem térek vissza hazámra. Paul Robeson elmondotta, hogy már régóta szeretne ellátogatni a népi demokratikus országokba és különösen Romániába. Remélem — mondotta — hogy mielőbb előlehetek Romániába, talán év szep-temberében vagy októberében, — de feltétlenül előzők. Tanulmányozni akarom az Önök zenei folklórját, amely valóságos kincsébánya.

Arra a kérdésre, mi a véleménye a békeért és a népek szabadságáért vívott harc jelenlegi szakaszáról, Paul Robeson a következőket válaszolta: A nyugati hatalmak — köztük az én hazám — politikájának kalandor jellege nyilvánvaló. Némely nagy többsége azonban nem támogatja ezt a politikát. Egyre jobban helytelenítik, még az olyan újságírók is, mint Walter Lippmann, vagy az olyan lapok, mint a Wall Street Journal.

Bandung elvei egyre nagyobb tért hódítanak a gyarmati és függő országok népeinek sorában, amelyek a bandungi értekezlet jelszavával zászlóknak, harcolnak szabadságukért és függetlenségükért. Ez ezek a népek nem fognak félteni megállni. Szó sem lehet arról, hogy feladják harcaikat. A népek győzni fognak — jelentette ki Paul Robeson.

Befejezésül az amerikai művész a következő üdvözlést küldte a román népeknek: „A magam és családom nevében a legjobbakat kívánom a román népeknek. Köszönjük, hogy a számunkra oly nehéz években támogatott bennünket. Feltétlenül előzők Romániába, hogy mielőbb megismerkedhessen román barátainkkal.”

Selwin Lloyd ebédet adott az ENSZ közgyűlés rend- kívüli ülésén részt vevő szovjet küldöttség tiszteletére

NEW YORK. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti:

Selwyn Lloyd, Nagy-Britannia külügyminisztere augusztus 18-án ebédet adott az ENSZ közgyűlés különleges, rendkívüli ülésén résztvevő szovjet küldöttség tiszteletére. Az ebéd alatt folytatott beszélgetések a közgyűlés ülésének munkálataira vonatkoztak.

Plágium vagy visszaesés a bűnbe?

(Megjelent az Industrieurrier című nyugat-német lapban.)